

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.6.4.2024

Podinspektor Ryszard Tyka
Komendant Powiatowy Policji w Leżajsku

Komenda Powiatowa Policji w Leżajsku
ul. Marii Curie-Skłodowskiej 2, 37-300 Leżajsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/080 – Przeciwdziałanie przemocy domowej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Leżajsku, ul. ul. Marii Curie-Skłodowskiej 2, 37-300 Leżajsk, dalej: Komenda.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Podinspektor Ryszard Tyka, Komendant Powiatowy Policji w Leżajsku, od 24 lutego 2024 r., dalej: Komendant. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: inspektor Zenon Wierzchowski, Komendant w okresie od 25 kwietnia 2016 r. do 24 lutego 2023 r. i inspektor Janusz Mokrzycki, Komendant, od 25 lutego 2023 r. do 23 lutego 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami. 2. Realizacja procedury „Niebieskie karty”, w tym postępowanie wobec osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. ¹
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Marek Wójtowicz, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/44/2024 z 11 kwietnia 2024 r. (akta kontroli str. 2-14)

¹ Z wykorzystaniem także dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, o ile mają one związek z kontrolowaną działalnością.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W kontrolowanym okresie funkcjonariusze Komendy realizowali zadania, w zakresie pomocy udzielanej ofiarom przemocy domowej w ramach procedury „Niebieskie Karty”⁴, o której mowa w art. 9d ustawy z 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu przemocy domowej*⁵, jednak nie zawsze terminowo podejmowali wszystkie wymagane działania i nie zawsze rzetelnie je dokumentowali.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pomimo, że zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej przez większość kontrolowanego okresu nie uwzględniono w kartach opisu stanowisk pracy policjantów i nie ujęto w regulaminie Komendy, to były one wykonywane w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, a także wytyczne Komendanta Głównego Policji (KGP) i decyzje wewnętrzne Komendanta. W celu prawidłowej ich realizacji z przedstawicielami gmin z terenu powiatu leżajskiego zawarto porozumienia dotyczące uczestnictwa funkcjonariuszy Komendy w pracach powołanych przez te jednostki Zespołów Interdyscyplinarnych (ZI) oraz dla każdej z gmin wyznaczono koordynatorów NK.

Zapewniono policjantom Komendy udział w wewnętrznych i zewnętrznych szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Podejmowano również odpowiednie działania zmierzające do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzonych kontroli wewnętrznych w zakresie realizacji procedury NK.

Komenda prawidłowo i rzetelnie reagowała na sygnały o występowaniu przemocy domowej. Funkcjonariusze Komendy podczas interwencji domowych podejmowali odpowiednie działania w sytuacji stwierdzenia uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy domowej.

Jednak realizując procedurę NK nie zawsze terminowo podejmowano wszystkie wymagane działania i nie zawsze rzetelnie je dokumentowano. Kontrola dokumentacji 40 NK w 24 z nich wykazała brak realizacji wszystkich obowiązków wynikających z *rozporządzeń w sprawie procedury NK*⁶ i *wytycznych nr 5 KGP*⁷. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieterminowego przeprowadzania pierwszej oraz następnych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą oraz nieudokumentowania wszystkich działań podjętych przez policjantów w ramach tej procedury. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli nie sprzyjało to zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ww. osób oraz utrudniało weryfikację podejmowanych przez policjantów działań.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej

⁴ Zwana dalej procedurą NK.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 424 zwana dalej: ustawą o przeciwdziałaniu przemocy albo uopp. Do 22 czerwca 2023 r. ustawa nosiła tytuł o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i takiej nomenklatury używano też w jej treści. Ustawą z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) dokonano zmiany nazwy ustawy i wprowadzono szereg zmian określonych w niej regulacji.

⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „niebieska karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie procedury NK z 2011 r. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. poz. 1870) – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie procedury NK z 2023 r.

⁷ Wytyczne nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (Dz. Urz. KGP poz. 63) – zwane dalej wytyczne nr 5 KGP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami.

Opis stanu faktycznego

1.

W obowiązującym Regulaminie Komendy⁹ nie określono wprost zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej¹⁰, w tym stosowania procedury NK. Zgodnie z tym dokumentem do obowiązków Rewiru Dzielnicowych, a od 7 lutego 2023 r.¹¹ Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego (zwanego dalej WPiRD) należało m.in. realizowanie zadań w zakresie profilaktyki społecznej, realizacja zadań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń oraz kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego. W opracowanym przez Kierownika Rewiru Dzielnicowych a od lutego 2023 r. Naczelnika WPiRD, na podstawie § 17 ust. 7 i § 31 Regulaminu Komendy, szczegółowym zakresie zadań jako zadanie dla Rewiru Dzielnicowych ujęto realizację procedury NK oraz prowadzenie teczek zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie” odrębnie dla każdej rodziny, gdzie należy gromadzić wszelkie dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję wobec przemocy w rodzinie. W dokumencie tym jako zadania wyodrębnionego w ramach WPiRD Zespołu Prewencji wymieniono m.in. monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie, współpraca z dzielnicowymi i sądami rodzinnymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie i reagowanie na sytuacje małoletnich w związku z przemocą w rodzinie.

(akta kontroli, str. 15-71)

W wyjaśnieniu Komendant podał m.in., że: *faktycznie w regulaminie Komendy nie ma bezpośrednich wpisów dotyczących przypisania odpowiedniej komórce organizacyjnej zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i realizacji procedury NK, gdyż w regulaminie zawarta jest struktura organizacyjna, tryb kierowania i ogólne zadania dla komórek. Zadania dla komórek organizacyjnych są opisane w innych dokumentach i aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia, wytyczne) oraz decyzjach Komendanta. Szczegółowy zakres zadań dla poszczególnych komórek organizacyjnych Komendy opracowują ich kierownicy.*

(akta kontroli, str. 213-214)

Analiza kart opisów stanowisk pracy dzielnicowych wykazała, że nie ujęto w nich wprost zadań związanych z procedurą NK. W dokumentach tych ujęte zostały jedynie zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. W zadaniach Kierownika Rewiru Dzielnicowych¹² ujęto prowadzenie w ramach doskonalenia zawodowego policjantów szkoleń z zakresu realizacji procedury NK oraz kontrolę prawidłowości prowadzonych postępowań i czynności przez podwładnych funkcjonariuszy. W zadaniach dzielnicowych wskazano: realizację profilaktyki społecznej przez m.in.

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ W latach 2021-2023 w Komendzie obowiązywał regulamin z dnia 5 stycznia 2017 r., zmieniony z dniem 7 lutego 2023 r.

¹⁰ Określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która do 22 czerwca 2023 r. nosiła nazwę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych.

¹¹ Wejście w życie nowej organizacji Komendy zgodnie, z którą Rewir Dzielnicowych wszedł w skład Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego.

¹² Wyznaczonego jednocześnie na Koordynatora ZI dla gmin Leżajsk i Kuryłówka.

przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz prowadzenie dokumentacji określonej w innych przepisach prawa.

(akta kontroli, str. 72-107)

Realizacja zadań związanych z przemocą domową, w tym prowadzenie postępowań w ramach procedury NK odbywała się w oparciu o: ustawę o przeciwdziałaniu przemocy, rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, *wytyczne nr 5 KGP* oraz decyzje Komendanta. Zgodnie z § 4 pkt 2 *wytycznych nr 5 KGP* oraz § 1 decyzji Komendanta¹³ do wszczęcia procedury NK zobowiązany jest każdy policjant, który poweźmie informację o uzasadnionym podejrzeniu zaistnienia przemocy domowej.

Zadania związane z wszczętymi procedurami NK wykonywali głównie dzielnicowi z Rewiru Dzielnicowych wchodzącego od lutego 2023 r. w skład WPiRD. W realizacji tych zadań uczestniczyli również policjanci z funkcjonującego w strukturze WPiRD Komendy Zespołu Prewencji realizującego m.in. zadania w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i patologii nieletnich oraz koordynującego i organizującego pracę nieetatowego Zespołu ds. Nieletnich i Patologii¹⁴ oraz policjanci z Wydziału Kryminalnego (WK)¹⁵. W strukturze Komendy funkcjonował Zespół ds. Nieletnich powołany decyzjami Komendanta¹⁶. W skład Zespołu wchodziło czterech policjantów¹⁷: jeden z WPiRD, dwóch z WK i jeden z Komisariatu Policji (KP) w Nowej Sarzynie. Do zadań Zespołu ds. Nieletnich należała realizacja zadań wynikających z zarządzenia KGP nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w *sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich*¹⁸.

Szczegółowe zasady postępowania policjantów w Komendzie podczas procedury NK Komendant określił decyzjami¹⁹, zgodnie z którymi procedurę NK²⁰ realizują dzielnicowi, a dokumenty potwierdzające podjęte przez Policję czynności gromadzą w teczkach zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie”, prowadzonych odrębnie dla każdej rodziny. Decyzjami tymi Komendant wyznaczył również czterech²¹, a od 30 czerwca 2023 r. trzech²² funkcjonariuszy na koordynatorów procedury NK Miejskich i Gminnych ZI. Do sprawowania nadzoru nad realizacją działań podejmowanych w ramach procedury NK Komendant wyznaczył Naczelnika i Zastępcę Naczelnika WP, Kierownika Rewiru Dzielnicowych oraz bezpośrednich przełożonych dzielnicowych. Czynności wykonywane w zakresie nadzoru miały być dokumentowane wpisami w kartach nadzoru zamieszczonych w prowadzonych przez dzielnicowych teczkach „Przemoc w rodzinie”.

(akta kontroli, str. 108-128)

¹³ Nr 35/2019 z dnia 10 czerwca 2019 r. obowiązującą do 29 czerwca 2023 r. i nr 36/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r.

¹⁴ Dalej Zespół ds. Nieletnich.

¹⁵ np. sporządzając NK w przypadku przyjęcia zawiadomienia o znęcaniu się.

¹⁶ Nr 34/2019 z 6 czerwca 2019 r., nr 21 z 20 maja 2020 r., nr 41/2022 z 8 czerwca 2022 r. i 14/2023 z 1 maja 2023 r.

¹⁷ Kierownik i trzech członków.

¹⁸ Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 64.

¹⁹ Nr 35/2019 z dnia 10 czerwca 2019 r. obowiązującą do 29 czerwca 2023 r. i nr 36/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r.

²⁰ Wszczętą na podstawie wypełnionego przez policjantów lub przedstawicieli innych instytucji formularza NK.

²¹ Zastępcę Naczelnika WP na koordynatora Miejskiego ZI w Leżajsku, Kierownika Rewiru Dzielnicowych na koordynatora ZI w gminach Leżajsk i Kuryłówka i Kierownika Posterunku Policji w Grodzisku Dolnym na koordynatora ZI w gminie Grodzisko Dolne oraz funkcjonariusza pełniącego służbę na stanowisku Asystenta ds. Wykroczeń z KP w Nowej Sarzynie (KP w Nowej Sarzynie) na koordynatora ZI dla miasta i gminy Nowa Sarzyna.

²² Zastępcę Naczelnika WP i RD na koordynatora Miejskiego ZI w Leżajsku, Kierownika Rewiru Dzielnicowych na koordynatora ZI w gminach Leżajsk i Kuryłówka i Kierownika Posterunku Policji (PP) w Grodzisku Dolnym na koordynatora ZI w gminie Grodzisko Dolne. Zgodnie z decyzją Komendanta z dnia 30 czerwca 2023 r. Koordynatora ZI dla miasta i gminy Nowa Sarzyna wyznaczał Komendant KP w Nowej Sarzynie.

Zgodnie z poleceniami Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie (KWP)²³, w ramach nadzoru nad procedurą NK, Komendant trzy razy w okresie objętym kontrolą powoływał zespoły do spraw sprawdzenia poprawności realizacji procedury NK. Do zadań zespołów należało sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań związanych z przemocą domową, w tym procedury NK oraz teczek zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie” prowadzonych przez dzielnicowych. W każdym roku zespoły te przeprowadziły po dwie takie kontrole. Kontrole wykazały nieliczne uchybienia w prowadzeniu teczek zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie”²⁴, które w ocenie kontrolujących nie miały wpływu na stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą domową. Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte. Wyniki kontroli omawiane były na odprawach służbowych oraz w ramach lokalnego doskonalenia zawodowego.

(akta kontroli, str. 129-189)

W związku z realizacją procedury NK Komendant zawarł porozumienia z Burmistrzem Leżajska i z Wójtem Gminy Leżajsk. Celem porozumień było zapewnienie współpracy w zakresie realizacji ustawowych zadań powołanych przez wymienione organy ZI. Podobne porozumienia z przedstawicielami samorządów z terenu swojej działalności zawarli: Komendant KP w Nowej Sarzynie i Kierownicy PP w Grodzisku Dolnym i w Kuryłówce. Porozumienia zostały zawarte z wszystkimi przedstawicielami samorządów z terenu powiatu leżajskiego²⁵ i obowiązywały w całym okresie objętym kontrolą. Zgodnie z tymi dokumentami Komenda zobowiązana była m.in. do:

- wyznaczenia przedstawicieli do uczestnictwa w pracach ZI oraz powołanych przez nich grupach diagnostyczno-pomocowych i zapewnienie wyznaczonym przedstawicielom udziału w ich pracach,
- zapewnienia podejmowania czynności przez policjantów na rzecz osoby lub rodziny, dotkniętej problemem przemocy domowej, zgodnie z ustaleniami grup diagnostyczno-pomocowych,
- informowania ZI o czynnościach wykonywanych przez Policję na rzecz ww. osób lub rodzin.

(akta kontroli, str. 190-212)

W Komendzie nie opracowywano oddzielnych zasad współpracy ze szkołami, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, ośrodkami interwencji kryzysowej, sądami, prokuraturą i z ośrodkami pomocy oraz z ZI i grupami diagnostyczno-pomocowymi. Jak wyjaśnił Komendant przy współpracy z ww. instytucjami stosowano ogólnie obowiązujące przepisy, a zasady współpracy z ZI zostały określone w porozumieniach zawartych z przedstawicielami samorządów z terenu powiatu leżajskiego.

(akta kontroli, str. 310)

²³ Pismo E-23/21 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie z dnia 5 stycznia 2021 r. dotyczące przeprowadzania minimum raz w półroczu sprawdzenia wybranej dokumentacji z zakresu problematyki „Przemocy w rodzinie” oraz kolejne E-87/22 z dnia 28 stycznia 2022 r.

²⁴ W 2021 r. po trzy przypadki przekroczenia terminu pierwszej wizyty sprawdzającej stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą, braku informacji o prowadzeniu lub nie postępowania w trybie art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17) – dalej kk oraz dwa przypadki braków wydruków z KSIP sprawdzeń rejestracji procesowych osób. W 2022 r. trzy przypadki przekroczenia terminu pierwszej wizyty sprawdzającej stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą i w jednym przypadku brak informacji o prowadzeniu lub nie postępowania w trybie art. 207 kk. W 2023 r. cztery przypadki braku informacji o przekazaniu formularza B NK osobie pokrzywdzonej oraz jeden przypadek braku informacji o prowadzeniu lub nie postępowania w trybie art. 207 kk.

²⁵ Łącznie 10 porozumień zawartych przed i po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy – po dwa z każdą jednostką samorządu terytorialnego.

Komendant i Koordynatorzy NK nie wskazali barier w związku ze zwalczaniem przemocy domowej i jej zapobieganiu. Jak wyjaśnił Komendant uregulowania prawne w tym zakresie są wystarczające.

(akta kontroli, str. 213-214)

2.

W latach 2021-2023 Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie (KWP) w ramach czynności nadzorczych przeprowadziła w Komendzie jedną kontrolę w zakresie realizacji procedury NK. Kontrola została przeprowadzona w kwietniu 2023 r. przez specjalistę Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie (KWP w Rzeszowie) i nie wykazała nieprawidłowości.

(akta kontroli, str. 129-189, 215)

3.

W latach 2021-2023 łącznie 118 funkcjonariuszy Komendy brało udział w szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji procedury NK przeprowadzonych w ramach przyjętego dla Komendy „Planu doskonalenia zawodowego policjantów i pracowników”. W 2021 r. odbyły się dwa takie szkolenia, w których uczestniczyło łącznie 50 osób, w 2022 r. – jedno, w którym uczestniczyło 11 osób i w 2023 r. – trzy, w których udział wzięło łącznie 57 osób. Czas trwania poszczególnych szkoleń wynosił jedną godzinę dydaktyczną.

Policjanci pełniący funkcje koordynatorów NK i dyżurnych oraz dzielnicowych w latach 2021-2023 uczestniczyli również w ośmiu szkoleniach obejmujących problematykę przeciwdziałania przemocy domowej, organizowanych przez KWP w Rzeszowie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie (ROPS) i Fundację na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy. W szkoleniach tych w latach 2021-2022 w każdym roku wzięło udział po trzech policjantów i w 2023 r. – 15. Były to szkolenia stacjonarne lub w formie wideokonferencji, jedno, dwu lub trzydniowe (w wymiarze od trzech do sześciu godzin dziennie)²⁶.

Ponadto, jeden dzielnicowy uczestniczył w ośmiogodzinnym szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury NK, zorganizowanym w listopadzie 2022 r. przez gminę Kuryłówka.

Nie było przypadków rezygnacji z udziału w oferowanych policjantom szkoleniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

(akta kontroli, str. 70-71, 213-214, 216-250)

4.

W maju 2022 r. dwaj policjanci²⁷ z Komendy przeprowadzili dwugodzinne szkolenie obejmujące swoim zakresem zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronę ofiar tej przemocy. Szkolenie zostało zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku (PCPR) w ramach realizacji „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026”. Udział w nim wzięło około 20 osób, przedstawiciele instytucji realizujących ten program.

Policjanci z Komendy uczestniczyli również w spotkaniach organizowanych przez PCPR²⁸ dotyczących ww. programu, na których omawiano problematykę przemocy w rodzinie.

(akta kontroli, str. 251-254)

²⁶ W 2021 r. przeprowadzono dwa szkolenia jednodniowe, w 2022 r. dwa – jedno i dwudniowe i w 2023 r. cztery – trzy jednodniowe i jedno trzydniowe.

²⁷ Koordynatorzy NK.

²⁸ W dniach 23 marca 2022 r., 17 listopada 2022 r., 26 czerwca 2023 r.

5.

W latach 2021-2023 nie wpłynęły do Komendy skargi i pisma z placówek oświatowych, zdrowotnych lub innych podmiotów dotyczące występowania przemocy domowej. W 2023 r. w książce przyjęć interesantów odnotowano jeden przypadek ustnego zgłoszenia przemocy domowej. Policjant przyjmujący ustne zgłoszenie, zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i § 2 rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2011 r. oraz § 4 pkt 1 i 2 wytycznych nr 5 KGP wszczął procedurę NK.

(akta kontroli, str. 213-214, 255)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W kartach opisu stanowiska pracy policjantów pełniących służbę na stanowiskach dzielnicowych nie ujęto wykonywanych przez nich zadań związanych z realizacją procedury NK.

Zgodnie z § 2 i § 4 pkt 1-3 zarządzenia nr 1041 KGP w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych policji²⁹ dla stanowisk etatowych sporządza się karty opisu stanowisk, które określają zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności.

Zgodnie z § 17 ust. 8 pkt 1 Regulaminu Komendy kierownik komórki organizacyjnej Komendy realizuje zadania związane z wydawaniem i aktualizowaniem kart opisów stanowisk pracy w trybie i na zasadach określonych w ww. zarządzeniu.

(akta kontroli, str. 72-107)

Komendant wyjaśnił, że *nie ma bezpośrednich wpisów w kartach opisu stanowisk pracy dzielnicowych co do przydzielonych im czynności związanych z procedurą NK i prowadzenia teczek zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie”. Obowiązek realizacji tych zadań wynikał z decyzji Komendanta. Obecnie sporządzane są dla dzielnicowych nowe karty opisu stanowisk, gdzie takie zapisy będą dodane.*

(akta kontroli, str. 305-309)

W trakcie obecnej kontroli Najwyższej Izby Kontroli dzielnicowym zostały sporządzone i przekazane nowe karty opisu stanowisk, w których w zakresie zadań ujęto m.in. realizację procedury NK oraz prowadzenie teczek zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie”, gdzie należy gromadzić wszelkie dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję wobec przemocy w rodzinie.

(akta kontroli, str. 311-322)

OCENA CZĄSTKOWA

W Komendzie realizowano zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz procedurą NK, pomimo że nie ujęto ich wprost w kartach opisu stanowiska pracy policjantów. Nieprawidłowość ta miała jednak charakter formalny i nie wpłynęła na kontrolowaną działalność. Przedmiotowe zadania były wykonywane głównie przez dzielnicowych, w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące oraz wytyczne KGP i decyzje Komendanta. Mając na celu prawidłową realizację wymienionych zadań z przedstawicielami gmin z terenu powiatu leżajskiego zawarto porozumienia dotyczące uczestnictwa funkcjonariuszy Komendy w pracach ZI danej gminy oraz wyznaczono dla każdej z gmin koordynatora procedury NK.

Zapewniono również funkcjonariuszom możliwość szkolenia w tematyce przemocy domowej. W każdym z kontrolowanych lat policjanci brali udział w wewnętrznych i zewnętrznych szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji procedury NK. Komenda prawidłowo i rzetelnie reagowała na sygnały o występowaniu przemocy domowej.

²⁹ Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 50.

2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym postępowanie wobec osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc.

Opis stanu faktycznego

1.

W 2021 r. w Komendzie przeprowadzonych zostało 838 interwencji domowych, w 2022 r. – 712 i w 2023 r. – 610. W 2021 r. sporządzono 128 NK (w tym przez Komendę 112), w 2022 r. – 156 (w tym przez Komendę 145) i w 2023 r. – 145 (w tym przez Komendę 129). Pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w 2021 r. było 152 osoby, w 2022 r. – 175 i w 2023 r. – 159. Sprawców przemocy pod wpływem alkoholu w 2021 r. było 99, w 2022 r. – 127 i w 2023 r. – 90. Ze sprawców tych do izby wytrzeźwień i policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych przewieziono w 2021 r. – 11 osób, w 2022 r. – 37 i w 2023 r. – 15.

W 2021 r. wszczętych zostało 76³⁰ postępowań przygotowawczych, w których prowadzona była procedura NK. Zakończono 74³¹ postępowań, w wyniku których skierowano do Sądu 40 aktów oskarżenia i jeden wniosek o ukaranie. Pozostałe 34 postępowania zostały umorzone, w tym 30 z powodu braku znamion czynu zabronionego, jedno warunkowo, jedno z powodu niepoczytalności sprawcy i dwa po czynnościach z art. 308 kpk.

W 2022 r. wszczęte zostało 83³² postępowania przygotowawcze, w których prowadzona była procedura NK. Zakończono 81³³ postępowań, w wyniku których skierowano do Sądu 44 akty oskarżenia. Pozostałych 37 postępowań zostało umorzonych, w tym 30 z powodu braku znamion czynu zabronionego, jedno warunkowo, cztery z powodu niepoczytalności sprawcy, jedno po czynnościach z art. 308 kpk i jedno z innych przyczyn.

W 2023 r. wszczętych zostało 100³⁴ postępowań przygotowawczych, w których prowadzona była procedura NK. Zakończono 88³⁵ postępowań, w wyniku których skierowano do Sądu 43 akty oskarżenia i jeden wniosek o ukaranie. Pozostałe 44 postępowania zostały umorzone, w tym 38 z powodu braku znamion czynu zabronionego, jedno warunkowo, dwa z powodu niepoczytalności sprawcy oraz po jednym z powodu przedawnienia karalności, zgonu sprawcy i z powodu innych przyczyn.

We wszystkich wszczętych i zakończonych postępowaniach w latach 2021-2023 kwalifikacją prawną zarzucanych i stwierdzonych czynów zabronionych był art. 207 § 1 kk.

(akta kontroli, str. 256-284)

2.

Założone przez policjantów NK rejestrowane były w prowadzonym w formie papierowej „Rejestrze Przemocy Domowej”³⁶, który zawierał następujące dane: nr sprawy, treść sprawy lub nazwa, datę przekazania (rozpoczęcia) sprawy, wyznaczony termin wykonania (lub datę zakończenia) i uwagi. W rejestrze tym ewidencjonowano

³⁰ W tym 68 dochodzeń policyjnych, sześć śledztw lub dochodzeń powierzonych przez prokuraturę i dwie czynności przeprowadzone w trybie art. 308 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2024 r., poz. 37) – dalej kpk.

³¹ W jednym przypadku prowadzenie postępowania zostało przekazane do innej jednostki policji i w jednym przypadku postępowanie zostało zawieszone.

³² W tym 79 dochodzeń policyjnych, trzy śledztwa lub dochodzenia powierzone przez prokuraturę i jedne czynności przeprowadzone w trybie art. 308 kpk.

³³ W dwóch przypadkach prowadzenie postępowań zostało przekazane do innej jednostki policji.

³⁴ W tym 94 dochodzenia policyjne i sześć śledztw lub dochodzeń powierzonych przez prokuraturę.

³⁵ W pięciu przypadkach postępowania nie zostały zakończone, w dwóch zostały zawieszone, w trzech prowadzenie ich zostało przekazane do innej jednostki policji i w dwóch do prokuratury.

³⁶ Rejestr prowadzony był oddzielnie dla Komendy, KP w Nowej Sarzynie i PP w Grodzisku Dolnym.

rodziny objęte procedurą NK prowadzoną na podstawie NK założonych przez policjantów i przekazanych przez inne instytucje. Informacje o założeniu NK odnotowywane były również w Systemie Wspomagania Dowodzenia Policji (SWD), Krajowym Systemie Informacji Policji (KSIP) i w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol)³⁷.

Liczba sporządzonych NK³⁸ na koniec każdego zakończonego kwartału wynosiła:

- W 2020 r.: na koniec IV kwartału – 27 NK (w tym przez Komendę 25).
- W 2021 r.: I kw. – 26 (23), II kw. – 30 (26), III kw. – 37 (32), IV kw. – 35 (31).
- W 2022 r.: I kw. – 35 (32), II kw. – 45 (41), III kw. – 45 (42), IV kw. – 31 (30).
- W 2023 r.: I kw. – 30 (28), II kw. – 42 (37), III kw. – 38 (33), IV kw. – 35 (31).

(akta kontroli, str. 265-269, 290)

Analiza dokumentacji dotyczącej działań funkcjonariuszy Policji podjętych w związku z otrzymaniem 45³⁹ zgłoszeń w zakresie interwencji domowych wykazała, że: w 27 przypadkach policjanci biorący udział w interwencji nie stwierdzili wystąpienia przemocy domowej, co zostało odnotowane w ich notatnikach z przebiegu służby i w systemach Policji. W przypadku sześciu rodzin, gdzie w wyniku badanej interwencji nie stwierdzono przemocy domowej, w okresie późniejszym przeprowadzone były kolejne interwencje i w dwóch przypadkach założono NK. W dokumentacji z wymienionych interwencji policjanci jednoznacznie wskazywali, że nie stwierdzono przemocy fizycznej i psychicznej.

W pozostałych 18 przypadkach, w których stwierdzono uzasadnione podejrzenie zaistnienia przemocy domowej, sporządzano NK. Każda z założonych NK została odnotowana w analizowanych notatnikach służbowych i wykazana w rejestrach prowadzonych w Komendzie. W przypadkach, w których była już wcześniej założona NK i następnie policjanci przeprowadzali kolejną interwencję domową związaną z przemocą, zakładali kolejną NK. W 37 przypadkach interwencje były związane ze spożywaniem alkoholu. Dyżurni lub inne osoby przyjmujące zgłoszenia o interwencji domowej zbierały niezbędne⁴⁰ informacje o zdarzeniu. Informacje w tym zakresie zamieszczone były w SWD w opisie interwencji.

Dzielnicowi uzyskiwali informacje na temat osób skazanych za czyny zabronione popełnione przy użyciu przemocy, w tym wobec najbliższych, z systemów informatycznych Policji (KSIP i SWD) oraz w ramach współpracy z policjantami realizującymi zadania dochodzeniowo-śledcze.

(akta kontroli, str. 285-289)

3.

Analiza dokumentacji dotyczącej działań funkcjonariuszy Policji podjętych w związku ze stwierdzeniem 40⁴¹ przypadków stosowania przemocy domowej i założeniem przez nich NK wykazała, że:

- W każdym przypadku uzasadnione było założenie NK, a funkcjonariusze biorący udział w interwencji wypełnili arkusze A tego formularza.

³⁷ W SWD ewidencjonowano wszystkie interwencje, w tym też te dotyczące przemocy domowej wraz z opisem oraz sposobem zakończenia. W bazie danych SESPOL w formularzu III/8 ewidencjonowano dane statystyczne z podjętych przez policję działań wobec przemocy w rodzinie/domowej dotyczące procedury NK. W KSIP rejestrowano m. in. zatrzymania sprawców przemocy domowej, wydane środki zapobiegawcze oraz policyjne nakazy/zakazy.

³⁸ Przez Policjantów i inne instytucje.

³⁹ Po 15 losowo dobranych z każdego roku i proporcjonalnie z każdej z gmin.

⁴⁰ M.in. miejsce zdarzenia przemocy, rodzaj przemocy (czy zostały użyte niebezpieczne narzędzia), czy jest potrzebna pomoc medyczna, gdzie przebywa ofiara i sprawca, czy sprawca działał pod wpływem alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość, czy na miejscu interwencji są obecne dzieci.

⁴¹ W tym 10 spraw prowadzonych na podstawie znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, a ponadto 20 spraw, które trwały najdłużej i 20 wybranych losowo.

- W 10 przypadkach nie udokumentowano faktu przekazania osobie dotkniętej przemocą domową arkusza B tego formularza. W pozostałych 30 przypadkach informacja ta zawarta była w części XX lub XXI formularza – A lub w części XII i XIII części A kart sporządzanych po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
- W 39 przypadkach pierwsza wizyta sprawdzająca stan bezpieczeństwa osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą domową została przeprowadzona w terminie siedmiu dni od dnia wszczęcia procedury NK (§ 6 ust. 5 *wytycznych nr 5 KGP*), natomiast w jednym⁴² przypadku po tym terminie.
- W 36 przypadkach przeprowadzono i udokumentowano rozmowy profilaktyczne z osobami, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc domową, natomiast w czterech przypadkach przeprowadzenie takich rozmów nie było możliwe ze względu na przebywanie sprawców w zakładach karnych lub przebywanie na leczeniu (§ 13 pkt 4 *rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2011 r.* i § 17 pkt 4 *rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2023 r.*).
- W każdym przypadku udokumentowano przeprowadzane u rodziny dotkniętej przemocą systematyczne wizyty kontrolne w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników oraz zachowania się sprawcy przemocy, co było zgodne z § 13 pkt 6 *rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2011 r.* i § 17 pkt 6 *rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2023 r.* Natomiast w 11 przypadkach wizyty te zostały przeprowadzane rzadziej niż raz na 30 dni lub z częstotliwością mniejszą niż określona przez GR (§ 6 ust. 3 i 4 *wytycznych nr 5 KGP*).
- W badanych procedurach NK dzielnicowi zrealizowali obowiązki wynikające z dyspozycji GR – w każdym przypadku był to monitoring sytuacji w rodzinie i związane z tym systematyczne wizyty kontrolne raz w miesiącu lub raz na dwa miesiące.
- W 34 przypadkach dzielnicowi udokumentowali fakt wzięcia udziału w posiedzeniach ZI lub GR, natomiast w sześciu przypadkach w akta brak było takiego potwierdzenia. Z udziału w posiedzeniach sporządzane były notatki, w których zawarto ustalenia dotyczące zadań wyznaczonych dla Policji przez ZI lub GR, określona częstotliwość przeprowadzania wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy oraz inne informacje dotyczące pracy ZI lub GR. Szczegółowe plany pomocy rodzinie znajdowały się w dokumentacji prowadzonej przez poszczególne ZI i GR.
- W 23 przypadkach spośród ww. 40 założonych NK, w skład rodziny dotkniętej przemocą wchodziły osoby nieletnie. W każdym przypadku, zgodnie z § 11 pkt 2 lit. c zarządzenia KGP nr 1619 *w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich* przekazano informację o założeniu NK i o sytuacji małoletnich i nieletnich w rodzinach do Zespołu ds. Nieletnich i udokumentowano ten fakt w teczkach „Przemoc w rodzinie”.

We wszystkich badanych teczkach zagadnieniowych „Przemoc w rodzinie” znajdowały się karty nadzoru, w których zamieszczone były wpisy⁴³ Kierownika Rewiru Dzielnicowych lub innych funkcjonariuszy nadzorującymi pracę dzielnicowych z wnioskami, wytycznymi i zaleceniami po kontrolach.

⁴² RTJ-111-17/21-80/23.

⁴³ Od 1 do 6.

W teczkach zamieszczone były również kwestionariusze szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służące stwierdzeniu zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1 *ustawy o Policji*.

We wszystkich przypadkach dokonano sprawdzenia informacji zawartych w policyjnych systemach informatycznych w zakresie zarejestrowanych interwencji Policji w miejscu zamieszkania osoby, wobec której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą (§ 5 ust. 3 *wytycznych nr 5*). Czynności te zostały udokumentowane notatkami urzędowymi i wydrukami z SWD w zakresie interwencji oraz KSIP w zakresie rejestracji procesowych.

W każdym przypadku udokumentowano fakt weryfikacji informacji w systemie KSIP i SWD celem ustalenia, czy pod wskazanym przez zgłaszającego adresem figuruje zarejestrowana jednostka broni oraz czy został wydany nakaz lub zakaz.

Dokumentowano również współpracę dzielnicowych z przedstawicielami organów administracji rządowej i samorządowej. W ramach prowadzonej współpracy m.in. monitorowano uruchomione działania pomocowe oraz informowano o podejmowanych przez Policję działaniach.

Koordynatorzy procedury NK wchodzili w skład powołanych przez Burmistrzów i Wójtów ZI, przekazywali do ZI oryginały NK i nadzorowali dzielnicowych w zakresie współpracy z ZI i GR. Dzielnicowi wchodzili w skład powołanych przez ZI grup diagnostyczno-pomocowych i uczestniczyli w ich pracach. Przekazywali również przewodniczącym ZI, w formie notatki urzędowej, informacje o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową.

W aktach spraw zamieszczone były informacje ZI lub kopie protokołów z zakończenia procedury NK, z których wynikało, że strony zostały poinformowane o zakończeniu procedury.

Postanowienia porozumień zwartych z jednostki samorządu terytorialnego o współpracy w zakresie realizacji ustawowych zadań przez ZI były przestrzegane przez Komendę i podległe jej jednostki.

Czas trwania procedury NK wynosił od 3 do 34 miesięcy. W 27 przypadkach NK zostały założone w związku ze spożywaniem alkoholu.

(akta kontroli, str. 190-212, 290-304)

Na koniec 2020 r. pod opieką dzielnicowych Komendy pozostawało 77 rodzin doświadczających przemocy, a w poszczególnych kwartałach lat 2021-2023 odpowiednio: w 2021 r. – 76, 67, 91 i 93, w 2022 r. – 75, 93, 107 i 92 oraz w 2023 r. – 69, 86, 81 i 88.

(akta kontroli, str. 265-269)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 10 przypadkach⁴⁴ Policjanci sporządzający NK nie udokumentowali faktu przekazania osobie dotkniętej przemocą domową arkusza B tego formularza, co było niezgodne z § 6 ust. 1 i § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2011 r. oraz § 4 ust. 5 *wytycznych nr 5 KGP*.

Zgodnie z § 6 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie procedury NK z 2011 r.* po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Przepis § 10 tego rozporządzenia stanowi, że wszystkie działania są dokumentowane. Zgodnie z § 4 ust. 5 *wytycznych nr 5 KGP Policjant, po wypełnieniu*

⁴⁴ RTJ-111-1085-66/20, RTJ-111-17/21-34/22, RTJ-111-17/21-49/22, RTJ-111-17/21-19/22, RTJ-111-17/21-52/23, RTJ-111-17/21-30/23, RTJ-111-J/282-27/21, RTJ-111-J/282/08/28/2021, RTJ-111-17/21-39/21, RTJ-111-17/21-47/22 - procedury wszczęte przed nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.

formularza „Niebieska Karta – A” przekazuje osobie, o której mowa w art. 9c ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie formularz „Niebieska Karta – B”.

(akta kontroli, str. 291-304)

W wyjaśnieniu Komendant podał, że: *sytuacje takie powstały w wyniku niedopatrzenia policjantów przy wypełnianiu druku NK. W każdym przypadku sporządzenia NK osobie dotkniętej przemocą przekazywany był formularz B NK. W stwierdzonych przypadkach braku potwierdzenia takiego przekazania policjanci przez nieuwagę zapomnieli zamieścić wpis o tym fakcie w części A NK.*

(akta kontroli, str. 305-309)

NIK zauważa, że przekazanie pokrzywdzonym informacji o prawach jakie im przysługują w formie pisemnej (Karta „B”) pozwala na trwały dostęp do ich treści przez ofiary przemocy, a ponadto zgodnie z przepisem cyt. rozporządzenia i wytycznych nr 5 KGP, wszystkie działania funkcjonariuszy dotyczące procedury NK winny być dokumentowane.

2. W sześciu przypadkach⁴⁵ dzielnicowi nie udokumentowali faktu wzięcia udziału w posiedzeniach ZI lub GR, co naruszało § 5 ust. 1 *wytycznych nr 5 KGP*, zgodnie z którym dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję wobec zjawiska przemocy w rodzinie gromadzi się w założonej teczce zagadnieniowej.

W wyjaśnieniu Komendant podał, że nieudokumentowanie przez dzielnicowego udziału w posiedzeniu GR wynikało z niedopatrzenia. Dzielnicowy nie sporządził notatki bezpośrednio po posiedzeniu GR, a później w związku z innymi czynnościami służbowymi zapomniał o tym obowiązku.

(akta kontroli str. 291-309)

3. Stwierdzono 12 przypadków nieterminowego przeprowadzania wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą w rodzinie. I tak:

3.1. W 11 przypadkach⁴⁶ wizyty kontrolne w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników oraz zachowania się sprawcy przemocy zostały przeprowadzane rzadziej niż raz na 30 dni lub z częstotliwością mniejszą niż określona przez GR. Naruszało to § 6 ust. 3 i 4 *wytycznych nr 5 KGP*, w których przewidziano ww. częstotliwości.

W wyjaśnieniu Komendant podał m.in., że: *przyczyną nieterminowego przeprowadzenia wizyt kontrolnych były absencje w służbie oraz natłok innych obowiązków i zadań wykonywanych przez dzielnicowych. Jeżeli absencja dzielnicowego trwała dłużej niż 30 dni, jego rejon służbowy przydzielany był do obsługi innemu dzielnicowemu i w takich sytuacjach kiedy dzielnicowy ma do obsługi dwa rejony służbowe mogły występować opóźnienia w przeprowadzaniu wizyt kontrolnych. Występowały również przypadki, niesporządzenia przez dzielnicowych notatek z wszystkich przeprowadzonych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa rodzin objętych procedurą NK. Dzielnicowi bezpośrednio po odbyciu takich wizyt nie*

⁴⁵ Procedury wszczęte przed nowelizacją ustawy RTJ-111-21-19/22, RTJ-111-J/282/08/17/21, RTJ-111-J/282/27/21, RTJ-111-J/282/08/3/22, RTJ-111-J/15/15/22, procedura wszczęta po nowelizacji ustawy RTJ-111-17/21-70/23.

⁴⁶ Procedury wszczęte przed nowelizacją ustawy RTJ-111-17/21-34/22, RTJ-111-17/21-19/22, RTJ-111-17/21-53/22, RTJ-111-17/21-21/23, RTJ-111-J/282/08/16/21, RTJ-111-17-6/21, RTJ-111-17/21-21/21, RTJ-111-17/21-9/22, RTJ-111-17/21-43/22, RTJ-111-17/21-45/21, procedura wszczęta po nowelizacji ustawy RTJ-111-15/22-22/23.

sprawdzili notatek ze swoich czynności, a później podejmując inne czynności służbowe zapomnieli dopełnić tego obowiązku.

(akta kontroli, str. 291-309)

3.2. W jednym przypadku⁴⁷ pierwsza wizyta sprawdzająca stan bezpieczeństwa osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą domową została przeprowadzona po upływie siedmiu dni od dnia wszczęcia procedury NK⁴⁸, co naruszało § 6 ust. 5 *wytycznych nr 5 KGP*.

Komendant wyjaśnił, że opóźnienie pierwszej wizyty sprawdzającej stan bezpieczeństwa wynikał z faktu, że NK została założona bezpośrednio przed Świątami Bożego Narodzenia i z uwagi na ten okres wystąpiło kilkudniowe przekroczenie wymaganego terminu.

(akta kontroli, str. 291-309)

OCENA CZĄSTKOWA

Realizując w Komendzie procedurę NK, w tym postępowanie wobec osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc nie zawsze terminowo podejmowano wszystkie wymagane działania i nie zawsze rzetelnie je dokumentowano.

Kontrola 45 przypadków interwencji domowych wykazała, że w każdym przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy domowej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, wszczynano procedurę NK.

Badanie dokumentacji 40 NK wykazało, że w każdym przypadku wszczęcie procedury NK było uzasadnione oraz została założonateczka zagadnieniowa „Przemoc w rodzinie”, a dzielnicowi zrealizowali obowiązki wynikające z dyspozycji GR. Pomimo prowadzenia w Komendzie systematycznego nadzoru i kontroli prawidłowości wykonywania przez dzielnicowych obowiązków w prowadzonych procedurach NK w 24⁴⁹ sprawach stwierdzono brak realizacji wszystkich obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie procedury NK i *wytycznych nr 5 KG*. Nieprawidłowości dotyczyły: nieterminowego przeprowadzania pierwszej oraz następnych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą oraz nieudokumentowanie niektórych działań podjętych przez policjantów w ramach tej procedury, tj.: przekazania osobie dotkniętej przemocą arkusza B formularza NK oraz udziału dzielnicowych w posiedzeniu GR.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że pomimo prowadzenia w Komendzie systematycznego nadzoru i kontroli nad realizacją procedury NK nie ustrzeżono się przed nieprawidłowościami w tym zakresie, co świadczy, że czynności te nie przyniosły wymaganych efektów i zasadne są zmiany w tym obszarze.

⁴⁷ RTJ-111-17/21-80/23 – wszczęta po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.

⁴⁸ Procedura została wszczęta w dniu 20 grudnia 2023 r. a pierwszą wizytę przeprowadzono w dniu 29 grudnia 2023 r. (po upływie dziewięciu dni).

⁴⁹ W tym w 21 po jednym, w dwóch po dwa i w jednej trzy.

Wnioski

1. Dokumentowanie wszystkich podjętych działań przez funkcjonariuszy Komendy dotyczących prowadzonych procedur NK.
2. Terminowe przeprowadzanie pierwszej i następnych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 28 czerwca 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
p.o. Dyrektor
Stefan Gados

Kontroler
Marek Wójtowicz
Główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

z up.
p.o. Wicedyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Rzeszowie
/-/
Stanisław Jarzyna